

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35391
Nom	Història de la llengua catalana II
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1001 - Grau Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1001 - Grau Filologia Catalana	6 - Diacronia de la llengua catalana	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
NICOLAS AMOROS, MIQUEL	140 - Filologia Catalana

RESUM

L'assignatura *Història de la Llengua Catalana II* té com a objectiu presentar als alumnes una visió panoràmica i crítica de la història de la llengua catalana, des dels decrets de Nova Planta fins a l'actualitat. Així mateix, l'assignatura té els objectius bàsics següents:

- Relacionar la història de la llengua catalana amb la de les altres llengües romàniques.
- Familiaritzar els estudiants amb els problemes teòrics i metodològics de la disciplina.
- Ensinar els alumnes en el maneig i la recerca de les fonts i la bibliografia de la disciplina.
- Desenvolupar les estratègies crítiques i analítiques dels estudiants per a resoldre els problemes que planteja la història de la llengua catalana.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Coneixements previs de caràcter genèric. Es recomana haver cursat Història de la Llengua catalana I. Per a superar aquesta assignatura cal dominar la normativa de la llengua catalana.

COMPETÈNCIES

1001 - Grau Filologia Catalana

- Posseir coneixements de crítica textual i d'edició de textos en llengua catalana i la seua aplicació.
- Ser capaç de localitzar, manejar i sintetitzar informació bibliogràfica en l'àrea de la filologia catalana.
- Ser capaç de realitzar tasques d'assessorament i de correcció lingüística en el context de la llengua catalana.
- Ser capaç de rebre, comprendre i transmetre la producció científica en les llengües estudiades en el grau.
- Ser capaç de identificar problemes i temes d'investigació i avaluar-ne la rellevància en l'àrea de la filologia catalana, així com per iniciar-se en aquests temes d'investigació.
- Que els estudiants tinguin la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua catalana.
- Interrelacionar diferents àrees d'estudis humanístics.
- Comparar i analitzar constituents de la llengua pròpia amb els d'altres llengües.
- Conèixer l'evolució històrica interna i externa de la llengua catalana i la seua aplicació per al comentari de textos en perspectiva històric-filològica.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Al final d'aquesta assignatura s'espera que l'estudiant siga capaç de:

- Comprendre i resumir correctament el contingut d'estudis o monografies sobre història de la llengua catalana.
- Poder reconstruir el passat social de la llengua catalana dels Decrets de Nova Planta ençà.
- Situar correctament en el temps i en l'espai els fets de la història de la llengua catalana del període estudiat.
- Conèixer i saber usar la nomenclatura de la disciplina.
- Conèixer i relacionar correctament els tres tipus d'objectes que intervenen en la reconstrucció de la història d'un idioma: les formes lingüístiques, els usos lingüístics i la consciència lingüística.
- Argumentar adequadament sobre aspectes que poden ser objecte de reflexió, polèmica o controvèrsia.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Proscripció pública i privadesa dinàmica. De l'annexió castellana de la Corona d'Aragó (1707-1716) al triomf de l'oligarquia liberal espanyola (1833).

- 1.1. Marc històric i cultural.
- 1.2. Usos socials i institucionals.
- 1.3. Usos literaris.
- 1.4. Ideologies lingüístiques.
- 1.5. Interés per la llengua.
- 1.6. Evolució interna de la llengua. Interferència exògena i dialectalització.

2. Exclusió legal i recuperació literària. Del triomf de l'oligarquia liberal espanyols (1833) a la Solidaritat Catalana (1906).

- 2.1. Marc històric i cultural.
- 2.2. Usos socials i política lingüística de l'estat liberal.
- 2.3. Usos escrits.
- 2.4. Idees lingüístiques i interés per la llengua.
- 2.5. Evolució interna de la llengua

3. Una llengua de cultura moderna. De la Solidaritat Catalana (1906) a la fi de la Segona República espanyola (1939).

- 3.1. Marc històric i cultural.
- 3.2. Conflictes socials i actituds lingüístiques.
- 3.3. Usos socials i literaris.

4. Persecució i resistència durant el franquisme i la transició. De la fi de la Segona República espanyola (1939) als reconeixements institucionals (1983).

- 4.1. Marc històric i cultural.
- 4.2. Resistència cultural i reconstrucció de l'espai social del català.
- 4.3. Dinàmiques sociolingüístiques.

5. Avanços i límits en l'horitzó de la normalitat lingüística. Dels reconeixements institucionals espanyols (1983) als nostres dies.

- 5.1. El marc històric.
- 5.2. Els diferents marcs legals de la comunitat lingüística catalana.
- 5.3. L'espai social del català.
- 5.4. Els debats públics al voltant de la llengua catalana.
- 5.5. Les estratègies glotofàgiques
- 5.6. Projecció internacional i expectatives de futur.

6. Evolució del català contemporani. Normativització, models de llengua i estudis lingüístics.

- 6.1. La normativització del català contemporani. Acceptació i resistències.
- 6.2. La configuració dels models de llengua.
- 6.3. L'interès per la llengua.
- 6.4. L'evolució interna de la llengua catalana fins a l'actualitat.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Elaboració de treballs individuals	28,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	36,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
Resolució de casos pràctics	6,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Els continguts de l'assignatura s'introdueixen partint dels coneixements previs de l'aprenent, que haurà de participar de forma activa en el desenvolupament de l'aprenentatge. Els professors facilitaran als alumnes textos rellevants per a la història de la llengua catalana que complementen les classes teoricopràctiques. Els estudiants realitzaran, de forma individual, activitats teoricopràctiques relacionades amb el contingut de l'assignatura, que seran objecte d'exposició i anàlisi crítica a classe. A més, podran realitzar, de forma individual o en grup de dues o tres persones, un treball pràctic relacionat amb el contingut de l'assignatura. El professor orientarà els alumnes sobre la tria i realització d'aquest treball: la concreció dels temes a estudiar, la bibliografia, l'estructura i els trets formals (extensió, format, tipus de lletra, interlineat, etc.) de la presentació, les dates de lliurament.

Pel que fa a les hores no presencials, els estudiants les dedicaran a:

- a) l'estudi i preparació de les classes teoricopràctiques,
- b) la preparació i realització d'activitats teoricopràctiques,
- c) la preparació i realització del treball pràctic,
- d) la preparació i realització de la prova escrita final.

A més a més es considerarà la possibilitat d'organitzar, en col·laboració amb els professors que imparteixen les assignatures de Literatura catalana contemporània i Dialectologia catalana, una visita guiada a algun indret particularment rellevant per a la història de la llengua catalana.

Els professors i els estudiants faran servir l'Aula Virtual i el correu electrònic com a mitjà per comunicar canvis, detalls sobre les activitats pràctiques, etc. No obstant això, es recomana l'assistència a les tutories presencials per a tractar qüestions o dubtes de caràcter individual o específic.

En el marc del cicle *Les autores i els autors a les aules*, es podrà organitzar sessions amb ponents invitats. A l'inici del període docent de l'assignatura, s'informarà de les possibles activitats complementàries que s'organitzaran i de la incidència que puguin tenir en la docència i l'avaluació.

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. La mera substitució en un text font d'elements de cohesió textual, com ara connectors, o el recurs a la sinonímia no eviten que el resultat constitueixi un plagiat. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge de l'estudiant es realitzarà amb dos tipus de prova:

- a) Un treball de curs, el contingut i objectius del qual es detallaran a l'inici del quadrimestre o, alternativament, un seguit d'activitats pràctiques que es proposaran al llarg de les classes. El treball o les pràctiques alternatives valdran el 30% de la nota.

b) Una prova escrita final que avaluarà els coneixements teòrics i pràctics, així com l'adquisició de les competències generals i específiques. Aquesta part constituirà el 70% de la nota, i consistirà en qüestions teoricopràctiques relacionades amb la història de la llengua catalana i amb la seua metodologia.

En l'examen caldrà obtenir almenys una qualificació de 5 perquè s'hi sume la nota del treball o les pràctiques alternatives.

En totes les proves cal demostrar un bon coneixement del registre formal i de la normativa gramatical. D'acord amb els criteris acordats pel Consell del Departament de Filologia Catalana, el fet de cometre faltes de normativa en la prova final comportarà la qualificació de no apte, independentment de la nota del contingut. Igualment, en el treball pràctic final les errades de normativa comptaran negativament.

Resum de l'avaluació:

Proves d'avaluació	% de la nota final
Pràctiques o treball de curs	30 %
Examen final	70 %

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Ferrando, Antoni i Miquel Nicolàs (2011): Història de la llengua catalana, Barcelona: UOC.
- Gifreu, Josep (2014): El català a l'espai de comunicació. El procés de normalització de la llengua als mèdia (1976-2013). València: PUV ("Aldea Global" 29).
- Ginebra, Jordi i Joan Solà (2007): Pompeu Fabra: vida i obra, Barcelona: Teide.
- Marcet, Pere (1987): Història de la llengua catalana. 2 vols. Barcelona: Teide.
- Marfany, Joan-Lluís (2008) Llengua, nació i diglòssia. Barcelona: L'Avenç.
- Pradilla, Miquel Àngel (2015): La catalanofonia. Una comunitat del segle XXI a la recerca de la normalitat lingüística. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- Rafanell, August (1999): La llengua silenciada, Barcelona: Empúries.
- Sanchis Guarner, Manuel (2002): Els valencians i la llengua autòctona durant els segles XVI, XVII i XVIII, València: Universitat de València.

Complementàries

- Anguera, Pere (1997): El català al segle XIX: de llengua del poble a llengua nacional, Barcelona: Empúries.
- Aracil, Lluís (1968): Introducció a Eduard Escalante: Les xiques de lentresuelo; Tres forasters de Madrid, València: Garbí.
- Buch, Roger (2014): Asfixiant la llengua, Barcelona: Angle Editorial.
- Climent, Josep Daniel (2003): L'interés per la llengua dels valencians (segles XV-XIX). València: Consell Valencià de Cultura.
- Ferrando, Antoni i Miquel Nicolàs (eds.) (2006): La configuració social de la norma lingüística a l'Europa llatina, Alacant: IIFV.

Gabriel, P. (dir.) (1994-1999): Història de la cultura catalana, Barcelona: Edicions 62, 11 vols.

Riquer, Borja (coord.) (1995-2000): Història, política, societat i cultura dels Països Catalans, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 13 vols.

Marfany, Joan-Lluís (2001) La llengua maltractada. Barcelona: Empúries.

Solà, Joan (1980): El català que ara es parla, L'Avenç, 27, pp. 65-86.

